

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 215/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Miroslav Katunský, JUDr. Milan Kuzma a spol., Floriánska 16, Košice, proti postupu Okresného súdu Rimavská Sobota v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/40/2016 a jeho uznesení z 1. augusta 2023 a postupu Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nto/3/2023 a jeho uznesení z 21. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/40/2016 a jeho uznesením z 1. augusta 2023 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nto/3/2023 a jeho uznesením z 21. septembra 2023. Navrhuje napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Zároveň požaduje priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na základe obžaloby Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota č. k. Pv 213/14/6609-64 podanej 9. júna 2016 je okresným súdom pod sp. zn. 4T/40/2016 vedené proti sťažovateľovi trestné konanie pre pokračovací zločin daňového podvodu formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 277a ods. 1 a ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Po tom, ako v uvedenej trestnej veci boli z vykonávania úkonov trestného konania vylúčení sudcovia okresného súdu [REDAKOVANÉ] (vylúčený uznesením krajského súdu sp. zn. 5Nto/9/2021 z 3. augusta

2021) a [REDACTED] (vylúčený uznesením krajského súdu sp. zn. 4Nto/11/2021 zo 7. októbra 2021), bola táto vec 28. októbra 2021 pridelená sudcovi [REDACTED] ako poslednému z trojice sudcov, ktorí vybavovali trestnú agendu okresného súdu, bez toho, aby sa tak stalo náhodným výberom pomocou schválených technických a programových prostriedkov.

3. Na hlavnom pojednávaní 1. augusta 2023 obhajca sťažovateľa vzniesol námietku zaujatosti z dôvodu porušenia práva na zákonného sudcu, pretože daná vec nebola [REDACTED] v zmysle požiadaviek § 51 ods. 1 a 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) pridelená náhodne.

4. Senát okresného súdu uznesením sp. zn. 4T/40/2016 z 1. augusta 2023 podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že sudca [REDACTED] nie je vylúčený v predmetnej trestnej veci s odôvodnením, že námietka nezákonného pridelenia veci konajúcemu sudcovi (vystupujúcemu v pozícii predsedu senátu), predstavuje „vadu“ v procesnom postupe súdu, ktorá nemôže zakladať pochybnosti o zaujatosti konajúceho súdu. Existencia tejto „vady“ môže byť podľa súdu uplatnená v konaní o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch, avšak nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcu z dôvodu zaujatosti.

5. Krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 2Nto/3/2023 z 21. septembra 2023 podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku uznesenie súdu prvého stupňa z 1. augusta 2023 zrušil s tým, že dôvodom námietky boli iba skutočnosti týkajúce sa postupu súdu pri pridelení veci, teda procesného postupu súdu v konaní v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku, a neuviedli v nej žiadne objektívne dôvody, ktoré predpokladá § 31 Trestného poriadku. Z tohto dôvodu okresný súd nemal o tejto námietke zaujatosti vôbec konať.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v prvom rade namieta, že okresný súd ani krajský súd sa jeho námietkou zaujatosti zákonným spôsobom nezaoberali a nevysporiadali. K jej obsahu sa nevyjadrili a posúdili ju právne nesprávne.

7. Prípadným manipuláciám pri pridelení veci na zabezpečenie nestrannosti sudcu slúži podľa sťažovateľa princíp náhodného výberu sudcu, ktorý bude o veci konať a rozhodovať. Po vylúčení zákonného sudcu [REDACTED] z vykonávania úkonov trestného konania mala byť preto trestná vec sťažovateľa pridelená náhodným výberom spomedzi aspoň 2 senátov, čo sa v danom prípade nestalo. V danej trestnej veci nedošlo k náhodnému prideleniu zákonného sudcu (zákonného senátu), keď vec bola pridelená do jediného do úvahy pripadajúceho senátu [REDACTED], a teda vo veci koná a rozhoduje súd v nezákonnom zložení.

8. Sťažovateľ argumentuje, že právo na zákonného sudcu sa priznáva bez rozdielu medzi sudcom a prísediacim sudcom z radov občanov. Pritom už z legálnej definície zákonného sudcu vyjadrenej v § 3 ods. 3 zákona o súdoch vyplýva, že pre uplatnenie práva na zákonného sudcu má kľúčový význam rozvrh práce súdu, pretože označená právna úprava pre záver o tom, že ide o zákonného sudcu vyžaduje, aby sudca bol na konanie a rozhodovanie v prejednávanej veci určený v súlade so zákonom a rozvrhom práce ustanoveným pre kalendárny rok, v ktorom sa pre vec určuje konkrétny zákonný sudca. Na základe uvedeného je potom potrebné vyvodiť všeobecný záver,

že súd rozhoduje v zákonom zložení, pokiaľ rozhoduje v zložení vyplývajúcom z rozvrhu práce súdu účinného v čase, keď k pridelovaniu vecí na konanie a rozhodovanie došlo.

9. Z Rozvrhu práce Okresného súdu Rimavská Sobota na rok 2021 (ďalej len „rozvrh práce“) vyplýva, že každému predsedovi senátu trestnoprávneho oddelenia boli pridelení konkrétni prísediaci z radov občanov. V kontexte predmetnej veci to znamená, že po pridelení veci zákonnému sudcovi [REDAKOVANÉ] ako predsedovi senátu 15T tento mal v zmysle v tom čase účinného rozvrhu práce povinnosť dotvoriť senát na prejednanie a rozhodnutie trestnej veci sťažovateľa výlučne z tých prísediacich, ktorí boli príslušným rozvrhom práce určení na konanie a rozhodovanie trestných vecí pridelených do senátu 15T.

10. V danom prípade nebola rešpektovaná zásada pridelenia vecí jednotlivým senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce okresného súdu na rok 2021, keďže zvolení prísediaci [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] boli podľa rozvrhu práce na rok 2021 pridelení do senátu 4T.

11. Zákonný sudca [REDAKOVANÉ] pri kreovaní senátu nepostupoval v súlade s rozvrhom práce, čím došlo k porušeniu práva sťažovateľa nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/40/2016 a jeho uznesením z 1. augusta 2023 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2Nto/3/2023 a jeho uznesením z 21. septembra 2023, ku ktorému malo dôjsť tým, že v trestnej veci sťažovateľa koná sudca, ktorému vec nebola pridelená náhodným výberom pomocou schválených technických a programových prostriedkov a k náprave tejto situácie nedošlo ani skrz podanú námietku zaujatosti, ktorej podstatou sa konajúce súdy ústavne súladným spôsobom nezaoberali.

III.1. K namietanému porušeniu práv postupom a rozhodnutím okresného súdu:

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, aleje úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (IV. ÚS 170/2022, III. ÚS 678/2021).

14. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 249/2021).

15. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút sťažnosti ako riadneho opravného prostriedku poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd trestne stíhanej osoby. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy nadriadenému druhostupňovému súdu. Sťažovateľ teda disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení okresného súdu prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil. A pretože právomoc krajského súdu poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa predchádzala oprávneniam ústavného súdu, je vylúčená jeho právomoc (ústavného súdu) na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti.

16. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

17. Navyše, je potrebné poukázať na irelevantnosť požiadavky sťažovateľa preskúmať uznesenie okresného súdu sp. zn. 4T/40/2016 z 1. augusta 2023, keďže toto bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 2Nto/3/2023 z 21. septembra 2023 podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušené.

III.2. K namietanému porušeniu práv postupom a uznesením krajského súdu:

18. Ústavný súd v prvom rade pripomína svoju judikatúru týkajúcu sa práva na zákonného sudcu, v ktorej uviedol, že princíp zákonného sudcu treba pokladať za celkom neopomenuteľnú podmienku výkonu súdnej moci, keďže na jednej strane dotvára a upevňuje sudcovskú nezávislosť a na strane druhej predstavuje pre účastníka, resp. stranu konania záruku, že na rozhodnutie jeho vecí sú povolané súdy a sudcovia podľa vopred ustanovených zásad tak, aby bola zachovaná zásada pevného a náhodného pridelovania súdnej agendy a aby bol vylúčený – pre rôzne dôvody a rozličné účely – výber súdov a sudcov „*ad hoc*“ (pozri napr. I. ÚS 239/04, IV. ÚS 257/07).

19. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v súvislosti s právom na zákonného sudcu vyslovil, že rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zákonosť súdu musí byť okrem iného založená na jeho zložení. Súd zriadený zákonom musí byť teda obsadený zákonným spôsobom (rozsudok ESLP vo veci *Buscarini v. San Marino* zo 4. 5. 2000).

20. Prvoradým účelom základného práva na zákonného sudcu vyplývajúceho z čl. 48 ods. 1 ústavy je teda zabrániť tomu, aby súd, ktorý má konkrétnu vec prerokovať a rozhodnúť, bol obsadený spôsobom, ktorý by sa dal označiť za svojvoľný alebo prinajmenšom za účelový. Toto základné právo je konkretizované v procesných kódexoch, pre posudzovaný prípad v Trestnom poriadku a v predpisoch upravujúcich organizáciu súdnictva a postavenie sudcov.

21. K týmto kritériám treba priradiť v prvom rade vecnú, funkčnú a miestnu príslušnosť súdov. Potom nasleduje obsadenie súdu, ktoré je v procesných poriadkoch a v zákone o súdoch vymedzené od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov. Na to nadväzuje zásada pridelovania vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami

obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý určuje zákon (m. m. IV. ÚS 116/2011, III. ÚS 62/2015).

22. Zákonný sudca je podľa judikatúry ústavného súdu sudca, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky na funkciu sudcu. Okrem toho za zákonného sudcu treba však pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu; ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte; ako aj sudcu, ktorému boli veci pridelené z dôvodu vylúčenia iného sudcu pre zaujatosť alebo pre iné ďalšie dôvody (pozri napr. II. ÚS 118/02, II. ÚS 119/02).

23. Súčasťou základného práva na zákonného sudcu, resp. na súd zriadený zákonom je popri už zmienených požiadavkách (zákonného vymedzenia vecnej, miestnej a funkčnej príslušnosti súdu, rozdelenia súdnej agendy medzi sudcov a senáty vrátane stanovenia ich počtu i zloženia, požiadavke vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodnutia veci z dôvodov jeho zaujatosti), aj právo na náležité preskúmanie námietok strany sporu, čo sa týka porušenia z týchto požiadaviek vyplývajúcich práv, a následné vysporiadanie sa s týmito námietkami preskúmateľným spôsobom súdom príslušným na rozhodnutie o nich (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 87/01, I. ÚS 115/02, III. ÚS 202/02, III. ÚS 116/06).

24. Z judikatúry ústavného súdu i ESLP teda možno vyvodiť, že súčasťou záruk spojených s právom na zákonného sudcu sú aj požiadavka transparentnosti a predvídateľnosti pridelenia veci zákonnému sudcovi, t. j. pridelenia súdnej agendy, ktoré musí byť regulované priamo v rozvrhu práce (formálny aspekt), ako aj požiadavka stability súdu zabraňujúca svojvoľnému odňatiu veci zákonnému sudcovi po tom, ako mu bola pridelená, obe tieto požiadavky musia byť reálne, transparentné, určené vopred a musia obsahovať záruky proti ich zneužitiu (materiálny aspekt), aby mohlo dôjsť k naplneniu práva na zákonného sudcu.

25. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v jeho trestnej veci konajúceho sudcu [REDAKOVANÉ] považuje za nezákonného z dôvodu, že mu daná vec nebola pridelená náhodným výberom prostredníctvom schválených technických a programových prostriedkov. Odstránenia tohto nedostatku sa neúspešne domáhal prostredníctvom námietky zaujatosti sudcu.

26. Okresný súd uznesením sp. zn. 4T/40/2016 z 1. augusta 2023 podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku sudcu [REDAKOVANÉ] z trestnej veci nevyhlásil, pretože tento sa necítil byť zaujatý, keďže nemal vzťah k prejednávanej veci ani k stranám alebo inému subjektu zúčastnenému na konaní, rovnako ani k inému orgánu činnému v tomto konaní.

27. Prvostupňový súd bol tiež toho názoru, že pokiaľ obhajca sťažovateľa vzniesol námietku nezákonného pridelenia veci konajúceho sudcovi (vo veci vystupujúceho v pozícii predsedu senátu), ide o tvrdené pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nemôže zakladať pochybnosti o zaujatosti konajúceho súdu. Existencia tejto „vady“ podľa okresného súdu môže byť nepochybne uplatnená v konaní o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch, avšak nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcu z dôvodu zaujatosti.

28. Krajský súd napadnutým uznesením rozhodnutie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku zrušil, pretože dôvodom námietky sťažovateľa boli len skutočnosti týkajúce sa postupu súdu pri pridelení veci, teda procesného postupu súdu v konaní v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku, pritom v nej neuviedol žiadne objektívne dôvody, ktoré predpokladá § 31 Trestného poriadku.

29. Podľa názoru krajského súdu okresný sud nemal o tejto námietke zaujatosti vôbec konať, pretože pokiaľ táto splňa podmienky uvedené v § 32 ods. 6 Trestného poriadku, takou námietkou zaujatosti sa príslušný orgán vôbec nezaobera a nevydáva o nej žiadne rozhodnutie. V tomto smere preto postačovalo len spísanie úradného záznamu, že o vznesenej námietke zaujatosti sa nebude konať. Vzhľadom na uvedené sťažnostný súd považoval vydanie napadnutého uznesenia okresného súdu za nadbytočné.

30. Napriek tomu, že ústavná sťažnosť smeruje proti postupom a rozhodnutiam všeobecných súdov v súvislosti s podanou námietkou zaujatosti konajúceho sudcu, ktorou sa ako dostupným právnym prostriedkom sťažovateľ domáhal nápravy nezákonného pridelenia trestnej veci tomuto sudcovi, je zrejmé, že jej podstata spočíva práve v namietanom postupe, akým bola vec pridelená v poradí tretiemu sudcovi. Práve táto okolnosť definovala skutočné ťažisko a rozsah potrebného ústavnoprávneho prieskumu danej veci.

31. Vychádzajúc z dôvodov ústavnej sťažnosti a odôvodnenia ňou napadnutých rozhodnutí, postup i rozhodnutie krajského súdu podľa názoru ústavného súdu nevykazuje známky arbitrárnosti a krajský súd sa s námietkami sťažovateľa tak, ako boli vznesené, vysporiadal spôsobom, ktorý možno považovať za ústavne konformný. Z týchto dôvodov je ústavná sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená, a preto ju treba podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

32. Okrem toho ústavný súd znovu pripomína (ako už bolo uvedené v bode III.1. odôvodnenia tohto rozhodnutia), že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Zo zásady už spomínanej subsidiarity vyplýva aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do činnosti všeobecných súdov, čo znamená, že ústavná sťažnosť nie je bežným prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb, ale prichádza do úvahy až v prípade, keď nápravu pred postupom alebo rozhodnutím týchto súdov už nemožno dosiahnuť štandardným postupom. Ústavný súd stabilne judikuje, že ochrana ústavnosti nie je a z povahy veci ani nemôže byť v demokratickom právnom štáte iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. IV. ÚS 133/09, I. ÚS 341/09).

33. V spojitosti s tým je potrebné pripomenúť, že ústavné súdnictvo v individuálnych veciach je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09). Právomoc ústavného súdu preto zásadne smeruje voči právoplatným rozhodnutiam orgánov verejnej moci a právomoc preskúmať aj ich „iný zásah“, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, je len nevyhnutnou výnimkou, pri ktorej však podmienka nemožnosti nápravy namietanej protiústavnosti iným spôsobom musí zostať zachovaná. Tak to nie je v prípade, ak námietka smerujúca proti „inému zásahu“ orgánu verejnej moci môže byť efektívne uplatnená v rámci ďalšieho konania (napr. pri uplatňovaní procesných prostriedkov proti meritórnym rozhodnutiam).

34. Vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd vyplývajúce (aj a nielen) z čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd nie je oprávnený preskúmať právoplatné rozhodnutia, opatrenia alebo iné zásahy orgánov verejnej moci, ak nápravu vo veci môže vykonať iný orgán verejnej moci na základe opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne

poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

35. V namietanom konaní, ktoré je v súčasnosti stále vedené na súde prvého stupňa, sťažovateľ má vzhľadom na uvedené podľa názoru ústavného súdu možnosť svoje procesné práva vrátane námietky, že bol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, čo predstavuje závažné procesné pochybenie, v plnej miere uplatniť v odvolacom konaní.

36. V tomto štádiu konania nemôže ústavný súd vstupovať do jurisdikcie všeobecných súdov a vyjadrovať sa k výkladu zákonov alebo podzákonných noriem (k súladu príslušného rozvrhu práce okresného súdu so zákonom o súdech), pretože tak musí pred ním najskôr v namietanom konaní urobiť všeobecný súd, a až v prípade, že by jeho výkladom bolo podľa názoru sťažovateľa porušené jeho základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi ustanovené v čl. 48 ods. 1 ústavy, mohol by sa vecou zaoberať ústavný súd, ale len na základe nového návrhu (sťažnosti) podaného sťažovateľom. Vzhľadom na to je v predmetnej veci sťažnosť podaná ústavnému súdu predčasne.

37. Napokon ústavný súd uvádza, že realizácia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 nasl. ústavy (vrátane základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods.1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie a čl. 6 ods. 1 dohovoru je zabezpečená aj v rámci dovolacieho konania [§ 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku].

38. Práve preto jednotlivé dôvody prípustnosti dovolania uvedené v § 371 ods. 1 [konkrétne v danej veci písm. b)] Trestného poriadku sa musia vykladať tak, aby ich prostredníctvom bola poskytnutá plná ochrana uvedeným článkom ústavy a dohovoru. Z toho vyplýva, že za „súd, ktorý rozhodol v nezákonnom zložení“, treba považovať aj taký súd, ak nekoná zákonný sudca, resp. zákonní sudcovia. Reštriktívny výklad, ktorý neposkytuje ochranu základnému právu na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v dovolacom konaní, nie je ústavne akceptovateľný (pozri m. m. II. ÚS 136/08).

39. V nadväznosti na uvedené by ústavný súd mohol v referenčnej časti ústavnú sťažnosť odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

40. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu